

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET. ❁ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

Kéziratok és szakkérdések
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetésekért az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11.
II. emelet 215.) fogad el.

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
váltisztító Kísérleti Állomás.

MEGJELENIK EGYPÉNT MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 12 pengő.} \\ \text{Fél évre 6 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 16 pengő.} \end{array} \right.$

Allami alkalmazottaknak 50 %-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT — (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landesfischer-Vereins Budapest.

Verantwortlicher Redakteur:
Dr. Emil Unger.

Administration: Ungarischer
Landesfischer-Verein,
BUDAPEST,
Kossuth Lajos-tér 11. II. 215.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung, Budapest,

II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Hazai pisztrángtenyésztésünk irányelvei és kilátásai. Dr. Mika Ferenc és Dr. Varga Lajos. — Kárpátalja halászata. Illésy A földlopó mérnök. Tschet Róbert.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Richtlinien und Zukunft der Ungarischen Forellenzucht. — Fischerei des „Kárpátalja“-Gebietes. Ein Ingenieur, der „Boden stiehlt“.

Hazai pisztrángtenyésztésünk irányelvei és kilátásai.

Írta: Dr. Mika Ferenc és Dr. Varga Lajos. (Sopron.)

(Folytatás.)

3. A pisztráng táplálkozásmódja és táplálékai.

P. Schiemenz, aki a halak táplálkozása tekintetében végzett vizsgálataival nagy érdemeket szerzett, a régebben uralkodó téves felfogással szemben megállapította, hogy a halak nem táplálkoznak gépiesen válogatás nélkül, hanem a környezetükben előforduló számos állatfaj közül mindig csak bizonyosakat fogyasztanak előszeretettel. A szenge halivadék táplálkozása között alig van különbség, de az egyes családok, nemek, sőt esetenként az egyes fajok ivaréretté válásáig eltérő táplálékot igényelnek. A fogyasztott táplálékot, Schiemenz megállapításainak megfelelően, fő (Haupt-) alkalmi (Gelegenheits-) és szükség (Not-) táplálékra (Nahrung) szokásos felosztani. Főtápláléknak azokat a szervezeteket tekintjük, amelyeket valamely halfaj, természetesen és kedvező körülmények között élve főként és előszeretettel vesz magához. Az alkalmi-táplálékot ezzel szemben azokat a szervezeteket képezik, amelyeket a hal, ha hozzájut, szívesen fogyaszt, amelyeket azonban lakóvíze csak esetszerűen vagy időszakonként, szóval alkalmilag nyújt számára. Szükség-tápláléknak pedig azt nevezzük, amelyekre a halak, egyéb húsok, csak a szükség által kényszerítve fanyalodnak. Ezen általános tudnivalók után áttérünk a pisztráng táplálkozásának és táplálékának ismertetésére.

A pisztráng kisebb vizekben felette óvatos természeté-

nek megfelelően nappal nem távozik el messze rejtékhelyéről; annak közelében állandónak mondható leshelye van. Tekintve, hogy hamar megriad, nehéz megfigyelni. A nagyobb vizekben biztonságban érezvén magát, könnyebben megleshetjük. Láthatjuk, hogy rendszeren, látszólag mozdatlanul, szemben állnak a vízfolyással és várják, mi sodródik, mi úszik eléjük. Mindig ott helyezkednek el, ahonnan a vízfolyást jórészt áttekinthetik, vagy ahová a víz árja az úszó, lebegő tárgyakat, közte táplálékot is, eléjük hozza. Nagyon kedveli a kisebb mellékvizek, források, árkok, csatornák betorkolása alatti részeket, ott várja az azok sodrával hurcolt táplálékot, szervezeteket. Szívesen fogyasztják a háztartási hulladékot, ennek kedvéért az ember közelségét is megszokják és szívesen tartózkodnak a házak közelében. Így pl. a Műz folyónak Műzschlagban a város közepén, házak között forgalmas utcák mellett vezető ágai igen szép pisztráng állománnyal rendelkeznek. Abból, hogy fel-felesapnak a felszínre, sőt a levegőbe is kiugornak, meggyőződhetünk arról, hogy a víz felszínét, sőt a víz fölötti levegőréteget is figyelemmel kísérik. Állóvízben vagy a kiugró sziklafalak, híd-pillérek mögött, elcsendesült részekben, különösen a reggeli és az alkonyati órákban, a kisebb és közepes nagy példányok felszállnak a víz felső rétegébe és ott lebegve vagy kis területen lassan keringve, leskelődnek a vízre hullott, illetve a víz fölött repkedő rovarok után. Egy-egy tószertlen elcsendesült részen több példány is összeverődik, mindegyik féltékenyen őrzi körzetét és az annak közelébe tolatkodó társait azonnal erőiesen üzőbe veszi. Határozott rangsort tartanak: a kisebb példányok a nagyobbaktól tisztas távolban, az oldalt, vagy hátrább fekvő sekélyebb részekben helyezkednek el. Nappal általában csak egész kis területen mozog a pisztráng és az esti órákban is inkább csak a nagyobb példányok indulnak el messzibb vadász-útra. A nagy péld-

dányok kizárólag csak éjjel *mozognak*, a nappalt a víz mélyebb részein kiválasztott rejtékhelyükön lesben állva töltik el. Kalandozásaikon fürge csellék, botoskölönték és egyéb kis halak után vadászva felkeresik a sekély részeket, behatolnak még a kisebb árokszerű mellékfolyásokba is. Bejárják a növényzettel benőtt és rovaroktól, bolharákoktól nyüzsgő sűrűségeit, a holt ágakat és feltűrik ott az iszapot, hogy, amennyire a csúcsbanyíló szájuk azt lehetővé teszi, hozzáférjenek az ott élő férgekhez, rovarálcákhoz. Az elmondottakból láthatjuk, hogy a pisztráng táplálékát főleg leleskedve szerzi. Azt keresni, arra vadászni csak az éjjeli útjaikon magukat biztonságban érző nagyobb példányok szokták. A pisztráng az elkapott zsákmányt egészben nyeli el, így pl. a tegzes légy álcákat a homokszemekből, farészekből, növénytörmelékéből stb. készült kemény házakkal együtt. Szája mélyen hasított, nagy és ezért már a kisebb példányok is egész tekintélyes nagyságú falatokat képesek legyűrni. A megpillantott kis halat, mint az a horgászatnál jól megfigyelhető, üldözőbe veszi és messze követi. Elérve rendszerint oldalukon kapja el és fejükkel lefelé igyekszik lenyelni. A táplálék megszerzésénél, a horgászatnál szerzett tapasztalatok szerint, a látásnak van kétségtelenül a fő szerepe, azonban a szagérzés is közrejátszik. Látásuk igen éles, még a sötétség beálltakor is észreveszik a víz felszínén úszó, vagy felette röpdős egész apró rovarokat. A szaglóképességük fejlettségéről különösen az áradásokat követő zavaros vízben történő horgászásnál győződhetünk meg. Az egészen átlátszalanná vált vízben is észreveszik pl. a csaláteleknek használt földigilisztát.

A pisztrángnak, mint általában a vizeinkben élő hal-fajok túlnyomó részének tápláléka természetes környezetben kizárólag állati szervezetekből áll. Fogazatából ragadozó halra következtethetnénk, a pisztráng azonban, a fogalmat szigorú értelemben véve, mégsem ragadozó hal. Főtáplálékát különösen élete első 3–4 évében nem halak, hanem egyéb nagyobb állati lények képezik. Az ikrából kibújt ivadék szikzacskója, mint általában a téli hónapokban kikelő halfajoké, nagy és így azt a melegebb időszakban kikelő más halfajok ivadékához viszonyítva lassabban emésztí fel. Mielőtt még szikzacskója teljesen eltűnt volna, táplálék után néz. Tekintve, hogy szikzacskója a szabad mozgásában még gátolja, az első időben kávcicsok, kődarabok védelmet nyújtó hézagai között marad és ott kapdossa el a víz által elé sodort apróbb állati lényeket. Eleinte más halfajok ivadékához hasonlóan a különböző alacsonyabb rendű rák féléket, ágascsapú (Cladocera) és az evezőslábú (Copepoda) rákokat fogyasztja. A nagyobb falatok iránti előszeretete, ami táplálkozását egész életén át jellemzi, fejlődésének már ezen a korai szakán is rövidesen jelentkezik benne. A szikzacskó eltűnésével a mozgási képessége nagy mértékben megnövekedvén, kiadósabb táplálékokra tér át: rák-állatokra, kisebb rovarálcákra, férgekre. Ha környezete megfelelő lehetőséget nyújt, hosszú ideig megmarad ezen táplálék mellett. A zsenge, ivadékkorból kinőtt pisztráng főtápláléka Schäperclaus szerint, jelentőségükben fokozatosan csökkenő sorrendben az alábbi állati lényekből áll:

- bolharákok,
- tegzes szitakötő álcák,
- a reszkető legyek álcái,
- kérész féleségek álcái,
- csigák (főleg a kupos csésze alakú Ancyclus) és különböző szárazföldi eredetű szervezetek.

Meg kell jegyeznünk, hogy a mézszegény vizekben (Wundsch adatai szerint literenként 9–10 mg-nál kevesebb Ca 0) a bolharák (Gammarus pulex L.) már nem él meg. Helyébe főtáplálékként a tegzesszitakötő (Trichoptera) féleségek álcái lépnek. Tömeges vagy gyébrebb előfordulásuk, ép úgy, mint a mézszben gazdagabb vizekben a bolharáké, dönti el rendszeren valamely víz jó vagy rossz pisztrángtermelő képességét. A Schäperclaus nyomán felsoroltakon kívül jelentős szerepet játszanak a pisztráng táplálkozása szempontjából az álkérészek (Perliidae) közül a kétfarkos partilég (Perla maxima Scop), a Nemura variegata köveken és kövek alatt élő álcái, a vízi recés légynek

(Sialis flavilatera L.) a vízfenéken mászkáló álcája, szunyogálcák, a vízi poloskák közül a vizinövények között élő, az evezőslábú poloskák (Corixa) neméhez tartozók, a vizek csendesebb részein élő viziászkarák (Asellus), a férgek (Vermes) közül az iszapban élő vöröses színű csövesgiliszták (Tubificidae) és az átlátszó Naididák: (Naididae) stb.

Az alkalmilag fogyasztott táplálék közül időszakonként nagy jelentőséggel bírnak a különböző szárazföldi eredetű állati lények. A szél által a vízbe sodort, véletlenül vagy halódva a vízre hullott, a víz fölött repkedő, a petéiket a vízbe rakó rovarok, a fákról, cserjékről leeső hernyók, bogarak. Árvizeknek az anyamedren felül emelkedő, kiömlő vize, a nagy esőzésekkor lezúduló víz, a parti humusz rétegből rendszerint nagymennyiségű földigilisztát mos ki és ragad magával, amelyet aztán a pisztrángok mohón fogyasztanak. Mind e szervezetek időszakonként vagy esetenként a fő táplálékot is képezhetik. Szívesen kapják el a vizibékaféleségeket (Rana) a kisebb kecske, gyepi és erdei békát, az álló vizekben a békaporontyot, a foltos szalamandra porontyát, a kisebb folyami rákot. A vízben úszó apróbb emlősök sincsenek biztonságban tőlük. Egyikünk (Mika) maga is talált már viziálcákot egy alig 350 gr-os sebespisztráng gyomrában. Neresheimer írja a «Die Lachsartigen» című könyvében, hogy hosszabb időn át megfigyelt egy nagy pisztrángot, amelyik a vízre csapódó fecskéket akarta elkapni. Az élő állati lényeken kívül szívesen fogyasztja a konyhai és vágóhídi hulladékot. Tógazdaságokban növényi eredetű anyagokkal is táplálják, de számos adat bizonyítja, hogy a szabad vízben is elfogadják a növényi eredetű táplálékot, pl. kenyérdarabokat. Mint a halak legtöbbje, már a kisebb példányok is, ha tehetik, elkapják az eléjük került kisebb halakat, főleg a magasabb rétegekben úszkáló fürgecsellét (Phoxinus phoxinus L.) és a sujtásos kűszt (Alburnus bipunctatus L.). A vízfenéken, kövek alatt, parti üregekben lapuló botoskölöntét (Cottus gobio L.) és a kövicsikót (Cobitis barbatula L.) rendszeren éjjeli kalandozásai alkalmával keríti hatalmába a pisztráng. A saját fajtáját se kíméli, de ezekhez aránylag nehezebben fér, mert már a fiatalabb példányokban is erősen kifejlődött a rejtőzködő, magános életmód. Fajtársai ikráit is fogyasztja és abban különösen a meddő, illetve a le nem ívott hímpéldányok sok esetben jelentős károkat okoznak.

Azért, hogy elkapja az eléje kerülő vagy meglepést halakat, ragadozó (halevőnek) mégsem mondható, mert főtápláléka, mint azt fentebb kifejtettük, általában nem a halak húsa. Kétségtelen azonban, hogy vannak olyan egyedek is, amelyek kizárólag vagy legalább is főleg ragadozásokból élnek. Rendszeren nagyobb példányok, amelyek nem találván maguk számára elegendő és elég kiadós táplálékot, ragadozásra adták magukat. Egyes szerzők egyéni hajlamot is feltételeznek. Egy-egy nagy, 1–2 kg. súlyt meghaladó rabló tekintélyes nagyságú vadászterülettel rendelkezik, amely terület a saját fajtársai között okozott pusztítás és üldözés folytán a lakóhelye körül néptelenné válik. Az elmondottakból láthatjuk, hogy a pisztráng csak idősebb korában válik ragadozóvá, élete első éveiben főtápláléka nem áll halakból. Azt is megállapíthatjuk, hogy minél több, más megfelelő táplálékot talál a lakóvizében, annál később és egyben kisebb mértékben fejlődik ki benne ezen hajlandóság. Azon példányok is, amelyek főleg ragadozásokból élnek, soha sem válnak kizárólagos halevőké, mint pl. a csuka, hanem egész életükön át alkalmilag egyéb, sokszor egész jelentéktelen nagyságú állati szervezeteket is vesznek magukhoz.

A pisztráng ritkán vagy egyáltalán nem fogyasztja a különböző keményvázú vízi bogarakat (Dyticus, Acilius, Gyrinus, Hydrophilus), a vízpoloskák (Hydrocoridae), a vizen járó poloskák (Hydromeridae) legtöbbjét, köztük a víztükrön korcsolyázó Gerrida-féleségeket, a viziátkákat (Hydrachnidae), a szitakötő álcákat, a varasbékákat, unkákat és ezek porontyait, a szárazföldi eredetű bogarak közül a kemény chitinvázzal rendelkező fajokat.

Az északamerikai eredetű szívárványos pisztráng, amelynek ismertetésére később részletesen kitérünk, sebespisztránghoz hasonlóan táplálkozik és vele nagyjában azonos táplálékot él. Az egyedüli különbséget a két rokon

faj között talán egyedül csak a szivárványos pisztráng részéről a táplálék felvételénél tanúsított nagyobb mohóság képezi. A víz fölötti repkedő rovarokat serényebben üldözi. Ezen tulajdonsága folytán kedvelik a műléggel horgászó sporthorgászok. A sebespisztrágnál békésebb természetű, a ragadozási hajlam viszonylag későbbi növekedési stádiumban fejlődik ki benne.

A hazánk területén ma már aligha előforduló szintén északamerikai eredetű pataki sziaibling (*Salmo fontinalis* Gibb.) az előbb említett fajrokonaihoz hasonló táplálékon él, csak a ragadozó hajlam erősebb benne.

A pisztráng táplálkozasmódjáról és táplálékairól írott előbbi adatokhoz kiegészítésként még néhány olyan tudományos vizsgálatnak az eredményeit is közöljük, amelyeket a legújabb időkben állapítottak meg.

Schiemenz például a következőket mondja: «A szabad vizekben élő pisztrángok természetes körülmények között, ha a vízben bőségesen áll rendelkezésükre a szükséges táplálék, életük első három évében egészen bizonyosan békés halak, azaz nem támadnak más kisebb halfajokra vagy saját társaikra. Biztosan meg lehetett ezt állapítani a pisztrángok életében addig az állapotig, a míg körülbelül a 40 cm hosszúságot el nem érték. Amde azokban a vizekben, amelyekben nincsen elegendő és megfelelő táplálék, a pisztráng is ragadozóvá válik, de csak kényszerűségből, ennek engedelmességgel és semmi esetre a saját ösztöneitől kergetve».

Enger Mária vizsgálatait nem a szabad vizekben természetes viszonyok között élő pisztrángokon végezte, hanem a mesterséges pisztrángos-tavakban élő állatokat figyelte meg. *Schiemenz* adataival szemben arra az érdekes megállapításra jutott, hogy az első életévükben lévő s így még csak 5–6 cm hosszú pisztrángok ragadozók. Megfigyelte ugyanis, hogy a pisztrángos-tavak fiatal pisztrángjai felfalják saját fajtársaiknak kisebb, a növekedésben valamilyen ok miatt visszamaradt egyedeit is. Ilyen módon a gyenge növekedésű fajtársaikra, *kannibálista* tulajdonságaik miatt, káros hatásással lehetnek.

Nagyon figyelemreméltó megállapításokat találhatunk az angol *Allen K. B.* legújabb (1938) tanulmányában. Vizsgálatait az *angolországi Cumberland-hegységben* levő és tájképi szépségeiről híres *Windermere-tó* sebespisztrángjain végezte. Ez a tó 17 km hosszú, 900 méter széles és közepes mélysége 24 m. Nagyon kedvelt pisztránghorgászó hely. A pisztráng nemcsak a partok közelében és a parti töfenéken, hanem a nyílt vizekben él s itt a plankton életközösségének tagja, ahol életét lebegve tölti. A tisztavízű tó pisztrángjának évi növekedése hosszúságban csaknem állandóan 7 cm. A növekedés a halak egy részénél nyártól késő őszig tart, mert csak nyáron kezdik meg a táplálkozást, amit a víz hőmérséklet emelkedésével magyarázhatunk meg. A pisztrángok másik nagy része azonban az egész esztendőn keresztül vesz magához táplálékot.

Miből áll itt a táplálék? *Allen* alapos vizsgálatai szerint októbertől februáriusig főleg az állandóan fenéklakó alsóbbrendű állatok adják a pisztráng táplálékát: a fenéken élő puhatestűek és rákfélék. Márciustól júliusig az időszakosan fenéklakó állatvilág tagjai szolgálnak táplálékkul: főleg rovarláncok, rovarbábok. Májustól kezdve szeptemberig a pisztrángok a felszíni táplálkozást végzik, amennyiben a tó felszínén él, vagy a levegőből elkapott kifejlett rovarokat használják táplálkozás céljából.

A legnagyobb meglepetést azonban *Allen*-nek az a megállapítása kellette, hogy a pisztráng csak a 40 cm hosszúságnak eléréséig táplálkozik a fentebb említett alsóbbrendű állatokkal — amint ezt már előbb *Schiemenz* adataiból is láttuk. A 40 cm hosszúság elérése után azonban halragadozó, mert a tóban élő kisebb halak adják fő táplálékát. *Schiemenz* azt mondja, hogy csak kényszerűségből válik ragadozóvá (halevővé) a 40 cm-nél hosszabb pisztráng; ezzel ellentétben a *Windermere-tó* pisztrángjai 40 cm testhosszaságuk elérése után rendszeres ragadozók és nem csupán kényszerűségből válnak azzá. Úgy látszik tehát, hogy a tavakban élő pisztrángok táplálkozasmódja és táplálékai eltérnek a patakokban élő fajtársaikétól. Szinte az a gondolatunk támad, hogy a patakok pisztrángjának élet-

módja a víz más fizikai viszonyai következtében teljesen eltérő a csendesvízű tavakban élő pisztráng életmódjától. Vajon nincsen-e a szervezetben is valami különbség? Erre a kérdésre csak részletes vizsgálatok adhatnak kielégítő választ.

Allen egyéb megállapításai közül — érdekességük miatt — megemlítjük még azt, hogy a halfejlődések eredményei szerint a *Windermere-tó* pisztrángjai nagyon ragaszkodnak lakóhelyükhöz. Csupán ikrázás céljából vándorolnak fel a tóba ömlő patakokba s miután petéiket lerakták, újból visszatérnek a tóba és itt is leginkább azokra a helyekre, ahol felnőttek.

Ezeket az eredményeket nagyon szépen kiegészítik a szintén angol *Neill, R. M.* vizsgálatai, melyeknek eredményeit ugyancsak a legújabb időben (1938) tette közzé. Ez a kutató a *skóciai* Don-folyó sebes pisztrángjának életét vizsgálta meg. Részletesen ismertette a környék éghajlatát, a folyó medrének viszonyait, a víz fizikai és kémiai állapotát s a folyó növény és állatvilágát. Nagyon részletes vizsgálatnak vetette alá a pisztráng táplálkozasmódját és táplálékát is. Erre vonatkozólag kiderítette, hogy a pisztráng tápláléka és táplálkozasmódja teljesen attól függ, hogy milyen a folyóban élő alsóbbrendű állatvilág összetétele és táplálkozásakor hogyan tud ehhez hozzájutni.

Saját tapasztalataink és eddigi ismereteink szerint mi is csak azt mondhatjuk — és ezzel a megállapításunkkal be is zárjuk a pisztráng táplálkozasmódjáról és táplálékairól írott sorainkat — hogy a pisztráng táplálékai az életükben rendelkezésükre álló alsóbbrendű állatvilágtól függenek. Azzal élnek, azzal táplálkoznak, ami életükben található és tőlük elérhető. Minthogy pedig minden vízi életlér más és más, azért egységes és általános törvényszerűségek nem állapíthatók meg, hiszen a más és más tulajdonságú élettereknek az életközössége, biocönózis is más és más összetételű. Így a pisztráng is kénytelen alávetni magát az általános élettársasági (biocönolitikai) törvényszerűségeknek. Olyannak kell lennie, amilyenné a külső körülmények kényszerítik.

(Folyt. köv.)

Kárpátalja halászata.

A kárpátaljai vízfolyások a Tisza vízrendszeréhez tartoznak. A Kárpátok gerince képezvén a vízválasztót, a főfolyások: Ung, Latorca, Borsa, Nagyg, Talabor, Tarac — a Tisza felé sietnek és nagyjában észak-dél, illetve dél-nyugat irányúak. A Tisza vízgyűjtőjéhez tartozó ezen hegyvidék nagyon erdős, — a völgy oldalak meredek, azért a hirtelen áradások úgy a főfolyásoknál, mint a Tiszánál igen gyakoriak. A meder emiatt gyakran változik, mert az árvíz egy-egy nyári zápor után nagy tömegű sziklát és törmelékot mozgat tova. —

A Tisza és fenn felsorolt mellékfolyói alsó szakaszain a cseh megszállás előtt részben már működtek halászati társulatok.

Ezen alsó szintáji vízterületek halászati szempontból elég alárendelt jelentőségűek. Főhalak itt: a ragadozó ön, paduc, márna, csuka és harcsa. A hirtelen áradások miatt iszapos vízben sem a sebes, sem a szivárványos pisztráng nem tenyészik, azonkívül nyáron át a sokszor erősen lepadt, sekély víz túlságosan átmelegszik — a pisztrángfélékre kedvezőtlen a magas hőfok. A ponty tenyésztére sem alkalmasak ezek a vízszakaszok, mert a meder terméketlen, kavicsos — a víz sebes, és az év nagy részén túlalacsony a hőfoka, a pontynak nem felel meg. —

A vízfolyások felső szakasza általában már alkalmas a felső szintáji halak tenyésztésére. A mederfenék kavicsos és nagyeresű, a víz iszapmentes, alacsony hőfokú és állandó mennyiségű, úgy hogy általában a legfelső régióban a sebes és szivárványos pisztráng, lejjebb a penezes pér, a még lejjebb fekvő bővebb vízű szakaszon a galóca található. —

A cseh megszállás előtt a magyar állam igen sok gondot fordított ezen vizek népesítésére. Az erdőterületek, és

a halászati jog is nagyrészt kincstári tulajdonban volt. A halászat fölötti felügyelet, úgyszintén a halállomány szaporítása az erdőigazgatóságok hatáskörébe tartozott. (L. Simonffy Gyula: «A m. kir. kincstári erdőségek halaszatai» című, a Halászatban is megjelent tanulmányát).

A cseh megszállás alatt a magyar kormányzat által létesített pisztrángokra-keltető berendezéseket fenntartották ugyan, de újakat alig építettek. Az ikrát rendszeresen Szloven-

1. kép. Vízyűjtő-gát a Szloboda-patakon.

szkóából vagy Csehországból hozatták. A horgászatra nagyrészt évre szóló bárcákat adtak ki, egyes intenzíven halásztó vízterületeket ú. n. rezervációs szakasznak tartottak fenn, ahová csak kivételes egyének kaptak horgászengedélyt. Általában úgylátszik, eléggé kizsákmányolták a halállományt.

A kincstári erdőségekből a kitermelt fát már a magyar világban nagyrészt tutajon szállították lefelé az ország belsejébe. A tutajozás bizonyos vízmélységet kíván. Kis víznél ezen mélység előállítására szükséges mennyiséget a vízfolyás felsőbb szakaszán épített víztároló völgyzáró gáttal

2. kép. Vízyűjtő-gát a Janovec-patakon.

ú. n. klauzurák útján gyűjtik. A tutajok indítása előtt a napokon át gyűjtött vizet a tároló gátba épített faszilip nyitásával megeresztk, s a szaporított víztömegű mederben a 3 kormánylapáttal ellátott tutajokat egymásután rövid időközökben megindítják. A lapátokat kezelő három

ember állandó kemény munkában van, hogy a kanyargós mederben a tutaj fenn ne akadjon, mert akkor az utána ereszkedők is feltorlódnak. A tutajozás nem valami kedvező halással van a halállományra, mert a tárolás a meder állandó vízmennyiségét apasztja, de meg a nagysúlyú gerendák leosztása is — legalább időszakosan — zavarja a halakat. —

A kárpátaljai halaszvizeket halfajták szempontjából két részre lehet választani: Az elsőbe tartoznak az alsó szakaszok, a kevésbé értékes halakkal: a Tisza, Rahótól lefelé, azután mellékvizeinek alsó szakaszai (Ung, Latorca, Borsava, Nagyág, Talabor, Tarac). Ezekben a felső szintjű pisztráng-félék nem honosak; — a vízszakaszok nagyrésze magántulajdonban levén, legcélszerűbb a halászati hasznosítás érdekében a társulatokat újból megalakítani.

A felsőbb szintjű halak részére alkalmas vízterületek már 500—1500 m. magasságú völgyekben vannak. A Kárpátaljának ezen magasabb fekvésű részeit lomb és fenyő-erdők borítják, amelyek azelőtt nagyrészt az államkincstár tulajdonában voltak. A csehek által végrehajtott földreform a meder tulajdonjogát alig érintette, úgyhogy az alatt említett Latorca vízrendszer kivételével most is nagyrészt a kincstáré a halászati jog, amely az erdőterületeket kezelő három erdőigazgatóság hatáskörébe tartozik.

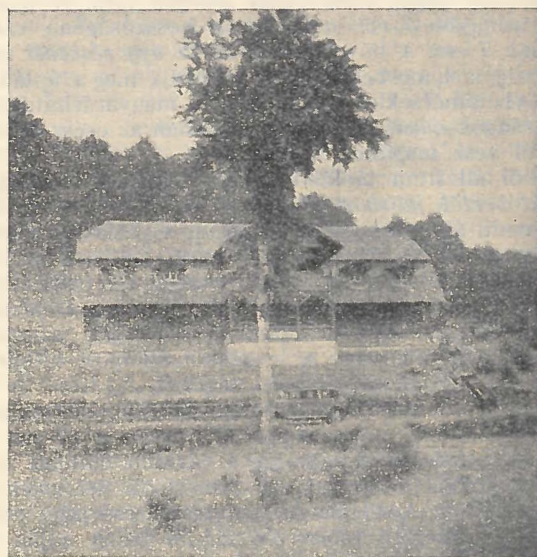
1. Az ungvári erdőigazgatóság területére esik az Ung és Turja összes mellékfolyásaikkal.

Az Ung folyónak Malomréten alul eső — és a mellékfolyásainak (Turja, Lyutánka) alsó szakaszain sem a sebes, sem a szivárványos pisztráng nem tenyészik. Főoka ennek, hogy e vízszakaszokon a hirtelen áradások gyakoriak — ezek a gyenge ivadékot lesodorják — az ár, sok iszapot is hoz, amit a pisztráng nehezen bír el. A pisztráng tenyésztési kísérletek e szakaszokon hosszú időn át folytak eredménytelenül.

Az Ung folyónak Malomréten alul eső részén és a mellékfolyókon foglalkoztak a ponty mesterséges szaporításával is, azonban a kihelyezett ivadékok az első tavaszi áradás után teljesen eltűnt, úgylátszik az ár alsóbb szakaszra sodorta el.

Az Ung és mellékfolyók alsó szakaszai a magyar uralom alatt és a csehek idején is az Ungvári Sporthorgász Egyesületnek volt bérbeadva. Ez az egyesület ma is működik, s valószínűleg továbbra is megtartaná a bérletet.

Az Ung baloldali mellékfolyójának, a Turjának oldalvölgyeiben kiváló pisztrángos vizek vannak. Poroskőtől erdei vasút vezet a Sipot patak völgyébe, amelyből még

3. kép. Rónafüredi szállóépület a Turica mellett. a Zvur ágazik el. A Turica patak is jó pisztrángos víz, ennek völgyében fekszik Turjaremetétől mintegy 17 km-re Rónafüred kincstári fürdőhely a Róna havas tövében, ahol a cseh erdőigazgatóság pisztrángtenyésztő és ivadéknévelőtavakat akart az utóbbi időben létesíteni.

Az Ung más mellékfolyása még, ahol pisztráng tenyész-

szik, — a Lyuta, Lyutanka és Bisztrica patak. Az ungvári erdőigazgatóság területén tehát a következő patakokban található pisztráng: Szérova patak Ókemencén, a Turja felső szakasza (Sipót, Zvur), a Turica patak felső szakasza (Rónafüred), Bisztrica, Stuzicsai patak felső szakasza, a Lyutánka és Lyuta patak Sóhát felett, a Liszko-vec, Klokoliva, Ruzsa és Antalázi patakok.

A Latorca alsó szakaszán, Szolyvától lefelé nemesebb halfajta alig található, már a Szolyvai vegyi gyár szennyezése miatt sem. A volt Kárpátaljai halászegyesület Szolyván a Bisztra patakon egy beton költőházat létesített 12 drb. u. n. Wacek-féle vasbádóg költőedénnyel 120 ezer ikra keltelésére.

2. A bustyaházai erdőigazgatóság területén a Borzava,

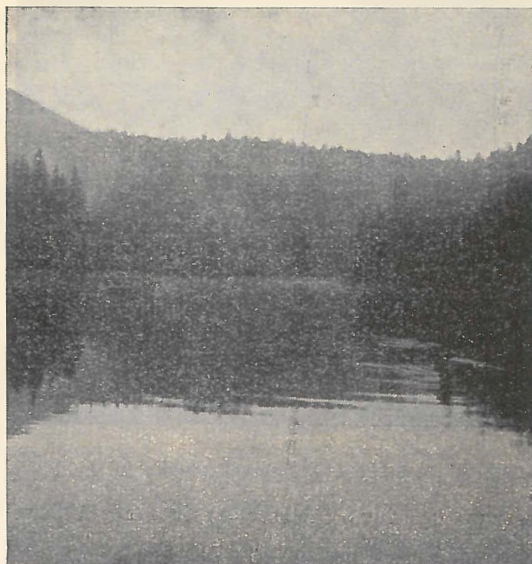

4. kép. A szolyvai költőház kívülről.

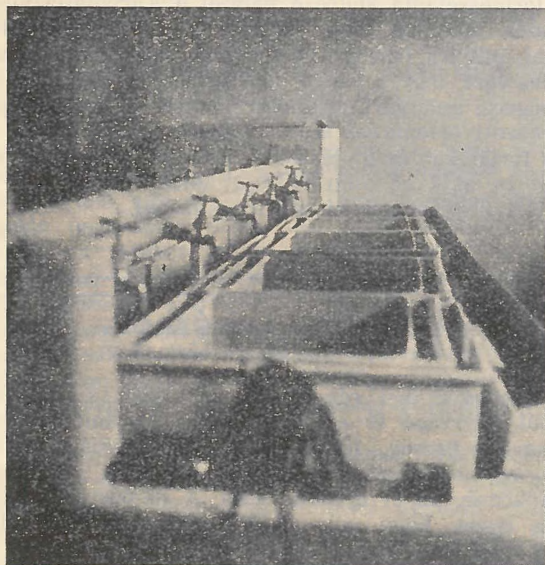
Végül igen jó pisztrángos az Ung jobboldali mellékfolyása Matomrétnél: az Utcás községen átfolyó Ulica patak. Ez már nem kincstári víz, hanem a gr. Serényi és gr. Thiele-Winkler uradalom területe — feljebb pedig Kistopolyánál a honvéd kincstár birtokán folyik a patak. Malomréten 1936-ban épült a Parasnicki patak mellett egy faköltőház 10 keltető rostával 20–25 ezer ikra keltelésére.

Nagyág, Talabor, Tarac és ezek mellékfolyásai vannak. Itt is általában a felső vízfolyásszakaszok jó pisztrángos vizek a mellékpatakokkal együtt, és pedig úgy a sebes, mint a szívárványos pisztráng található. Kissé lejjebb fekvő szakaszon van már pénzes pér is, amelyet itt fekete pettyes pisztrágnak is neveznek. A Talaborban, Felsőkalocsától lefelé a galóca is honos.

Felsőszinevértől északra van a különálló 16 kat. hol-

6. kép. Az Oziernya-tengerszem,

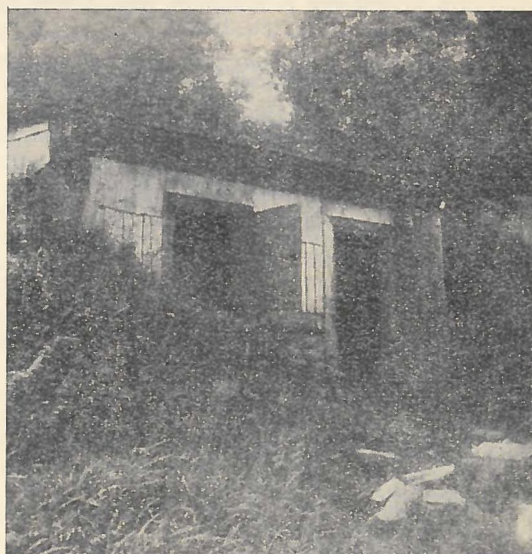

5. kép. A szolyvai költőház belseje.

Az ungvári erdőigazgatóság területétől keletre esik a gr. Schönborn uradalom volt erdőbirtoka, amely most a Latorca gazdasági és ipari rt. birtokában és kezelése alatt van. Az erdőkerület mintegy 160 ezer hold — a Latorca és mellékfolyásai hálózák be, amelynek felső szakasza és a mellékfolyások: Viznicze, Obava, Malakova, főleg a Vica patak, — kiváló pisztrángos vizek, és ezekre tudomásunk szerint a részvénytársaság Munkácson székelő igazgatósága ad is ki horgászengedélyeket.

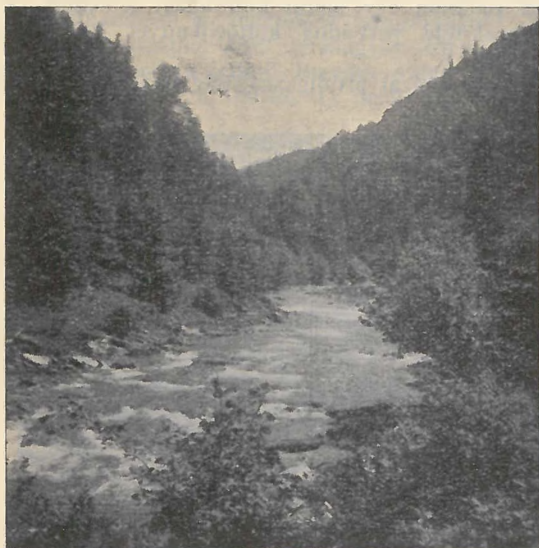
das Oziernya-tengerszem, amely állítólag 110. m. mély és amelyben állítólag több kilós súlyú sebespisztrángok is vannak.

Nagyon szép mellékvölgye a Talabornak az Ozeranka, ahol egy nagyobb vadászlak van az erdőőrakkal kapcsolatban. Feljebb a Rostoka és Szloboda jó pisztrángos vizek, ahol a tutajozás céljára egy vízgyűjtő gát — klauzura — van működésben. A tutajokat innen hajnalban 2–3 órakor kell indítani, hogy estére lejussanak Bustyaházáig.

7. kép. Felsőszinevéri költőház.

Tarackőzről menetrend szerint közlekedő erdei vasút visz fel a Tarac völgyébe, Királymezőre és tovább Németuzsokvára. Mindkét község lakói nagyrészt németek, jó

8. kép. A Janovec patak.

vendéglő van, s csinos faházakban is megszállásra alkalmas rendes lakószobák.

E környéken is vannak jó pisztrángos vizek, a mellékvölgyekben, a Mokranka, Janovec, Bruszturanka, Plájska, Turbát.

Még a háború előtti időkből fennáll Felsőszinevéren, Németuzsokván, Bruszturán és Királymezőn egy-egy kisebb, 10–12 m² alapterületű ikrakeltetőház 4–5 költővályúval, amelyek egyenként 20–30 ezer ikra keltetésére alkalmasak. Azonkívül a csehek a múlt évben építettek Királymezőn a vasútállomás mellett egy 70 m² alapterületű nagy keltetőházat, amelynek vízellátására a Bruszturái völgyből vezetnek egy hosszú földalatti facsatornát. Ez a keltetőház vályukkal csak részben van felszerelve, de kiegészítéssel több millió ikra keltetésére is alkalmas lesz. A ház melletti réten ivadéknevelő tavat is létesítettek.

9. kép. Királymezőn a csorni patak melletti költőház.

3. Végül Kárpátalja legkeletibb része a rahói erdőigazgatóság területébe tartozó fenyves erdőség a Taractól keletre. Pisztrángos víz a Fekete és Fehér Tisza legfelsőbb szakasza, azután a Bogdán (Lolin) patak és mellékfolyásai, a Sesul, Hoverla és Brebenschka.

A tiszaközi erdőgondnokság területén a Kvaszni és Radomér patakokban van pisztráng.

A Fekete Tisza jobboldali mellékága: a Bilén patak szintén haldús, úgyszintén a Lasenica és Foresaki is.

A Rahó alatti Barabás és mellékágaiban már kevesebb a halállomány, mert utóbbi időben igen sok bárcanegedélyt adtak ki a csehek. Gyertyánliget fölött a Popitnik patak jó pisztrángos víz.

A vizek népesítése a cseh megszállás ideje alatt is folyamatosan volt. A rahói kerületben 8 helyen volt 10–20 m² alapterületű keltetőház 4–10 drb. vályúval. Ezekben átlag 30 ezer ikrát lehetett keltetni. Az ikrát ide is rendszerint Szlovenszokból vagy Csehországból hozták, a kikelt ivadékot tavakban való előnyújtás nélkül helyezték ki a vízfolyások felső szakaszán.

10. kép. Királymezőn a vasútállomás melletti új költőház.

A természetadta kedvező helyzet a Kárpátalja vizeinek nagyrészen lehetővé teszi, hogy felső szintáji nemes halfajtákkal annyira betelepíthessék, hogy ez a vidék európai hírvénevezetességre tegyen szert sporthorgászat szempontjából. Ez a hegyes, gyönyörű erdőkkel borított és havasi legelőkkel tarkított ország rész máris vágyakozással tölti el nemcsak a turistákat és vadászokat, hanem hazai sporthorgászainkat is, akik az aligvárt szórakozásért a hosszú úttal és ellátási nehézséggel készek megküzdeni.

Illésy.

A földlopó mérnök.

Írta: Techet Róbert.

Pest megye déli részén van egy igen szép, mintegy 500 hold nagyságú tó az ú. n. Péteri tó, amely 85%-ban Pálmonostor község, 10%-ban Kiskúnfélegyháza város és 5%-ban egy szomszédos gazda tulajdona. A pálmonostori részt a község 25 évre bérbe adta. A tó partja helyenkint annyira lapos, hogy már 10–20 cm. vízszint emelkedés további több száz hold vizelborítást okoz, ép azért, hogy egy olyan maximális állandó vízszintet lehessen megállapítani, amely még nem okoz kárt a szomszédos birtokokon, az egész környéket fel kellett mérni. Ezt a több hetes igénybevevő munkát egy fiatal vízmesterrel 1913. június elején kezdtem meg.

A méréseknél nyolc 20–25 év közötti legény segítkezett, kik állandóan csak azon törték a fejüket, hogyan tehessek egymást lóvá, de ebbeli törekvésükben a mérés alatt velük érintkezésbe jutott szomszédos gazdákat sem kímélték meg. Forróvérűségüket és izgága természetüket mi sem bizonyította jobban, mint az a sok sebhely, amelylyel testük tele volt és amit mind holmi nézeteltérések

elintézésénél szereztek. Ottlétem harmadik napján a váratlanul megjelenő csendőrök két legényemet is el akarták vinni, de kérésre a mérések befejezéséig nem bántották őket, miután megígértették velük, hogy önként jelentkeznek majd, hogy az egyiknek a képén éktelenkedő friss sebhely eredetét igazolják.

Az első sikerült nagyobb mókájuk az volt, hogy a kiltűzésnél használt piros-fehér zászlókkal úgy megvadították a tó mellett elterülő legelőkön legelésző sok száz állatot, hogy azok bemenekültek a szerencsére csak 60–70 cm. mély tó közepébe és onnan estig nem mertek kijönni.

Kélszeli munkával elkészültem a tó és környéke nagyobbik felének felvételével, amikor egyszerre az egész társaság sztrájkba lépett. Nagyon bosszantott a dolog, mert bár a nap túlnyomó részét vízben töltötték, egyellen egyszer sem panaszkodtak a munka vagy a bérük ellen. Hosszas rábeszélésre a bér felemelésével sikerült őket rávenni arra, hogy folytassák a munkát. Sajnos, a munka csak egy napig tartott, mert ekkor kijelentették, hogy semmi pénzért sem hajlandók tovább dolgozni, bár panaszkodtak ekkor sem volt. Kerülő úton végre megtudtam, hogy mindnyájan elszereződtek a küszöbön álló aratásra, de ezt szégyelltek nekem megmondani. Erre munkások hiányában kénytelen voltam hazautazni.

Aratás után folytattam a munkát a régi emberekkel, mégpedig a tó délnyugati részén álló, a rendesnél valamivel magasabb kúnhalom telejéből kiinduló községi határ mentén. Ezen halom tetején találkozik Szeged, Pálmonostor és Kiskúntfélégyháza határa. A tónak két kiszögellő öblözete volt, egyik a délnyugati sarkon, a másik az északnyugati részen. Ezen öblözeteknél nyúlik át a tó vize egyrészt Kiskúntfélégyháza város tulajdonába, másrészt egy szomszédos többszáz holdas gazda területére. A pálmonostori rész bérlője a könnyebb ellenőrzés végett a több mint két km. hosszú határt a vízben 20 m-kint levett 10–15 cm. átmérőjű, a vízből kiálló erős karókkal jelölte meg. Ezek a karók voltak az igen nagy számban és sok fajtában előforduló vizimadarak legkedvesebb tartózkodási helyei, gyönyörű volt nézni, amint sokszor hét-nyolcféle vizimadár is ült a karókon és leste az arra levedő halakat, hogy villámgyorsan lecsapva, zsákmányul ejthesse azokat.

A két öblözetet félsziget választotta el egymástól, amelyen szántóföldek voltak. A félsziget csúcsa Pálmonostor községhez tartozott ugyan, de miután csak csónakkal lehetett ahhoz hozzáférni, annak idején a község a szomszédos birtokosnak ajándékozta a pár hold földet, ami aztán az alábbi bonyodalom oka lett.

Tekintettel a jó meleg időre, továbbá a nem mély vízre, magam is végigláblóltam a határt, hogy felmérsem minél pontosabb legyen. Amint a két öblözet közötti félszigetre értem, egy 16–17 éves kanászgyereket találtam, ki a tarlón nagy falka disznót és egyéb jószágot legeltetett. Miközben a műszer felállításával voltam elfoglalva, legényeim szóba álltak a fiúval és szokásukhoz híven, ugratni kezdtek, mire az, olthagyva az állatait, elszaladt a tanyára. Semmi rosszra nem gondolva folytattam munkámat, amíg egyszerre csak éktelen kiabálásra lettem figyelmes. Megfordulva láttam, hogy mintegy 15–20, mindenféle szerszámmal felfegyverkezett ember tart felém és szörnnyű ordítással keresik a — «földlopó» mérnököt.

El lehet képzelni meglepetésemet, mert eddig a tó körül elég nagy számban elterülő tanyák birtokosaival a lehető legjobb viszonyban voltam, ugyanis mind örült annak, hogy végre rendezve lesz a tó ügye, nem kell többé elöntéstől tartani és ami a legfontosabb, pénzükbé sem kerül.

Szerencsére munkásaim épen jöttek vissza a tóból és hozzám érve, látva a feldühödte embereket, kitoró nevelésre fakadtak, de mégis, hogy azok engem ne bánthassanak, a kiltűző rudakkal kellő távolságban tartották tőlem a kiabálókat. Feltűnt legényeim jókedve és mindjárt sejtettem, hogy megint valami tréfáról van szó.

Végre a tanya gazdáját rávettem arra, hogy adja elő, mi baja van velem, miért vádol földlopással? Erre az öreg gazda kijelentette, hogy a kanász-gyerekek azzal a hírrel szaladt be hozzá a tanyára, hogy a legényeimtől azt hallotta, hogy a mérnök elfogja mérni azt a földet, amit

valamikor Pálmonostora községtől ingyen kapott. És miután ő nem hajlandó ebbe beleegyezni, kijött cselédségével, hogy megakadályozzon abban, hogy az ő földjét elvegyem. Csak hosszas rábeszéléssel sikerült a felingerelt embereket annyira lecsillapítanom, hogy legalább hallgassanak meg, mire megmagyaráztam nekik, hogy soha nem hallottam a szóban forgó föld történetét és így azt nem is ismerhettem, hanem csupán legényeim beugratásának estek áldozatul, kik, mint idevalósiak, jól ismerték a földajándékozás régi történetét és ezt használták fel arra, hogy a kanászgyereket bolonddá tarthassák. Arra persze nem számítottak, hogy ez a vész hírrel azonnal észnélkül haza fog rohanni a gazdájához, aki viszont egész cselédségével ki-rohan hozzánk, hogy megvédje a földjét.

Miután újból megígértem, hogy egy négyszögöl földet sem veszek el tőlük, nagy nehezen megnyugodtak és végre rábírhattam őket, hogy térjenek vissza a tanyára és hagyjanak engem békében dolgozni. A legényeimet rettentően leszdítam, mert másként is végződhetett volna a dolog, annál is inkább, mert a tanya tulajdonosának tényleg volt oka haragudni, ha nem is rám, de a tó bérlőjére, akinek a felkérésére a felméréseket végeztem.

Néhány évvel azelőtt ugyanis a tó bérlőjének egyik tócsósze agyonlőtte a szomszédos gazda egyetlen leányának a férjét. A dolog úgy történt, hogy bár a tó belenyúlik a szomszéd birtokba és így alkalmá lett volna bármikor saját területén halászni, egy borús napon a fiatal vő 3 barátjával mégis átment a szomszédos községi területre, hogy ott húzó-hálóval halásszanak. Közvetlenül a határ mellett a tóparton állt a csósz lakása, ahonnan, tekintettel a vízből kiálló határkarókra, könnyen meg lehetett állapítani, hogy valaki az ő felügyelete alatt álló vízben jár-e. A csósz látva a négy embert tilosban halászni, magához vette töltött fegyverét és csónakján egyedül bevezett az orvhalászokhoz, hogy elvegye tőlük a húzóhálót és a fogott halakat. A négy ember azonban ellentállt és a csósz a küzdelemben, állítólag önvédelemből, közvetlen közelről lelőtte a szomszéd vejét, kit társai ugyan azonnal kórházba vittek, de néhány nap múlva mégis meghalt vérmérgezésben. A bíróság a csószt, önvédelemre való hivatkozása dacára, a 6 évi börtönrre ítélte, amit az Illaván le is ült. Ismerve ezt a történetet, részben indokolva láttam a szomszéd haragját.

Ezen szomorú eseménynek azonban volt egy igen üdvös következménye is. A tónak Pálmonostora község tulajdonát képező része ugyanis évtizedeken keresztül nem volt bérbeadva, hanem abban boldog-boldogtalan szabadon halászható, így nem lehet csodálni, hogy a bérbeadás után mindenki tilosban akarta a régóta megszokott halászatot folytatni. A tó bérlőjének bizony igen sok gondot és munkát okozott az orvhalászok elleni védekezés.

Amidőn azonban a környéken elterjedt a fenti tragikus történet híre, ez egyszerre megszüntette a tilosban való halászatot, amennyiben visszaretentette az orvhalászokat további munkájuktól, félvén, hogy ők is hasonló sorsra jutnak. Ottlétemkor már csak igen ritkán fordult elő, hogy valakit tilosban érjenek; egy ízben magam is részt vettem egy ilyen orvhalász üldözésében, akinek azonban sikerült a sötétben eltűnnie.

Arjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő r. t. és Zimmer Ferenc halkereskedelmi r. t.-től nyert értesítés szerint 1939 augusztus hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvizi élőponty nagy	2.—	2.20 P
« « közép	1.70	«
« « kicsi	1.30	1.50 «
Édesvizi jegell ponty nagy	1.30	1.50 «
« « « kicsi	0.70	1.10 «
Ba'atoui fogassüllő I. oszt.	5.20	«
« « II. «	3.20	«
« « III. «	2.60	«
« « IV. «	2.30	«
Fogassüllő III. «	2.40	2.50 «
« « IV. «	2.—	2.40 «
Harcsa nagy	3.—	3.40 «
« « kicsi	2.—	2.50 «

Harcsa (jegelt)	nagy	2.80	3.— P
"	kicsi	1.20	1.80 "
Csuka		1.—	1.20 "
Márna		0.80	1.20 "
Kecsge		1.20	2.40 "
Kárász és törpe harcsa élő		1.—	"
Kárász és törpe harcsa jegelt		0.60	0.70 "
Balatonai keszeg		0.35	"
Fehér hal		0.35	"

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

SUMONYI TÓGAZDASÁG

Tóth József és társai

HALKERESKEDÉSE

TELEFON: 185-740,

BUDAPEST

IX., Központi Vásárcsarnok

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON:

Iroda: 185-0-71.

Üzlet: 185-5-84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

Az ország számtalan tógazdaságától kapom a legkifünőbb elismeréseket, melyszerint a gumiüzememben sokévi tapasztalattal készített

gumi halászcizmák

tartósság tekintetében utolérhetetlenek. — Hosszúszerű halászcizmáim a legnemesebb és legerősebb autógumiból készülnek és dacára annak, hogy ára szokatlanul olcsó, mégis

Dr. Gróf Károlyi István felgyői tógazdasága, u. p. Csongrád azonnali belépésre gyakorlott

halászmestert

keres. Az eddigi szolgálat ajánkozás esetén igazolandó

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál-u. 4. Telefon: 185-4-48.

Fióküzletek: IX., Központi vásárcsarnok. Telefon: 185-4-48. — V., gr. Tisza István-u. 10. Telefon: 181-6-79. — VII., Garay-téri vásárcsarnok. Telefon: 130-4-48.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. Telefon: 135-3-39.

Budapest.

Halászháló

puha inslég és kötél, hálófonal, párafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

Ádám Miksa Rt.-nál, Bpest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6-7. A Ferenc József híd és Erzsébet híd között. Telefon: 18-59-65.

Fióküzlet: VII., Thököly-út 16. szám. A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt. Telefon: 13-98-61

a tartóssága fölülmul minden más anyagból készült halászcizmát. — Ára az Egyesület t. tagjai részére páronként 26 P. Kérdezősködékre szívesen megnevezem, hogy mely tógazdaságoktól lehet érdeklődni, a nagyon bevált

VULKÁN-HALÁSZCSIZMÁIMRÓL

BARNA BÉLA gumiüzem, PÉCS

Ferenciek-u. 8.

Halbizományi és Halértékesítő Rt.

A Magyar Tógazdaságok Rt. kizárólagos bizománya

Igazgatóság: Budapest, V., József-tér 8. Telefon: 18-09-21, 18-09-22.

Levélcím: Budapest 4, postafiók 271. Távirati cím: Tógazdaságok.

Telep és iroda: Budapest, IX., Csarnok-tér 5. Telefon: 18-56-36.

Elárusítóhely: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 18-56-36.

Szállítási iroda: Budapest, I., Budaörsi-út 87. Telefon: 26-87-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot, anyapontyot, minden más tenyészhalat s megtermékenyített fogassülőikrát.

